

6. Калашников С.В. Природа социального государства и его исторический генезис / С.В. Калашников // Социальное государство: концепция и сущность : докл. Ин-та Европы. – М. : Огни, 2004. – № 138. – С. 22–26.

7. Панкевич О.З. Соціальна держава: поняття та загальнотеоретична характеристика : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / О.З. Панкевич ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2003. – 19 с.

8. Рогов А.П. Особенности государственного принуждения в правовом государстве : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / А.П. Рогов ; Саратовская гос. юрид. академия. – Саратов, 2013. – 34 с.

УДК 342.9

ДРОЗД О.Ю.

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ ЯК СУБ'ЄКТА ТРУДОВОГО ПРАВА

У статті на основі аналізу наукових поглядів учених досліджено теоретичні підходи щодо тлумачення поняття «правовий статус». Наголошено, що правовий статус є тим правовим засобом (інструментом), через який держава визначає юридичні можливості та обов'язки суб'єктів, належні їм гарантії та привілеї, встановлюючи тим самим міру їх свободи. Доведено, що специфіка правового статусу державного службовця як суб'єкта трудового права, полягає у тому, що його основні права та обов'язки визначаються не лише Кодексом законів про працю України, але й спеціальним законодавством про державну службу.

Ключові слова: *правовий статус, державний службовець, суб'єкт, трудове право, правова категорія, нормативно-правовий акт.*

В статье на основе анализа научных взглядов ученых исследованы теоретические подходы к толкованию понятия «правовой статус». Отмечено, что правовой статус является тем правовым средством (инструментом), через который государство определяет юридические возможности и обязанности субъектов, принадлежащие им гарантии и привилегии, устанавливая тем самым меру их свободы. Доказано, что специфика правового статуса государственного служащего, как субъекта трудового права, заключается в том, что его основные права и обязанности определяются не только Кодексом законов о труде Украины, но и специальным законодательством о государственной службе.

Ключевые слова: *правовой статус, государственный служащий, субъект, трудовое право, правовая категория, нормативно-правовой акт.*

The article, based on an analysis of scientific views of scientists, the theoretical approaches to the interpretation of the term "legal status." Emphasized that the legal status is the legal tool (tool) through which the state determines the legal possibilities and responsibilities subjects owed them guarantees and privileges, setting the same as their freedom. It is proved that the specific legal status of civil servant as a subject of labor law, is that his fundamental rights and duties are defined not only by the Labour Code of Ukraine, but also special laws on civil service.

Key words: *legal status, civil servant subject, labor law, legal category, legal act.*

© ДРОЗД О.Ю. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності (Національна академія внутрішніх справ)

Вступ. У нещодавніх умовах євроінтеграції, модернізації вітчизняного законодавства та розбудови України як правової держави з демократичними принципами розширюється обсяг та ускладнюється рівень завдань, функцій державної служби, та конкретизується адміністративно-правовий статус державних службовців. У відповідності до цих факторів роль і значення державної служби невідмінно зростають. Оскільки цей правовий інститут відіграє одну з ключових ролей в інтеграційних процесах, з точки зору загальнонаціональних інтересів він повинен забезпечити ефективну, правильно організовану, мобільну, результативну та, головне, стабільну та безперерйну діяльність органів влади відповідно до сформульованих цілей та планів [1, с. 213]. Відтак, все зазначене вище зумовило нові вимоги до правового статусу службовців.

Постановка завдання. Проблема визначення правового статусу державного службовця була предметом дослідження таких учених, як: В.В. Долежан, А.С. Васильєв, О.М. Костюков, В.М. Манохін, Н.Р. Нижник, І.Б. Протас, Є.М. Попович, О.Ф. Скакун, Г.П. Серєда, Ю.О. Тихоміров, П.В. Шумський, М.К. Якимчук та інших. Однак, на нашу думку, недостатню увагу приділено зазначеній проблематиці у контексті трудового права України.

Саме тому **метою** статті є розгляд та вивчення того, що являє собою адміністративно-правовий статус державного службовця.

Результати дослідження. На сторінках юридичної літератури пропонується ціла низка дослідницьких точок зору з приводу того, що слід розуміти під правовим статусом, що цілком зрозуміло, адже дана категорія є однією з базисних для правознавства. Саме через правовий статус, як справедливо відмічає М.В. Вітрук, створюються реальні можливості для виконання суб'єктами права своїх соціальних функцій. Його зміст визначає межі діяльності особи щодо інших осіб, колективів, держави, межі її активної та пасивної життєдіяльності та самоствердження [2, с. 156].

О.В. Зайчук та Н.М. Оніщенко тлумачать правовий статус, як категорію, що відображає особливості соціальної структури суспільства, рівень демократії та стан законності. Правовий статус визначає стандарти можливої та необхідної поведінки, що забезпечують нормальну життєдіяльність соціального середовища, а також характеризує реальну взаємодію держави та особи [3]. Є.А. Лукашева визначає правовий статус індивіда як одну з найважливіших політично-юридичних категорій, яка невід'ємно пов'язана з соціальною структурою суспільства, рівнем демократії, станом законності [4, с. 28].

За В.С. Нерсесянцом, правовий статус індивіда – одна з найважливіших політико-юридичних категорій, яка нерозривно пов'язана з соціальною структурою суспільства, рівнем демократії, станом законності [5, с. 225]. Варто зазначити позицію В.М. Сирих, який стверджує, що сукупність прав, свобод та обов'язків, якими володіє особистість відповідно до чинних норм міжнародного та національного права, розуміється як правовий статус особи [6, с. 377].

С.Д. Гусарєв виходить з того, що правовий статус – це співвідношення особистості та права, за допомогою якого держава окреслює для суб'єкта межі можливої діяльності, його становище щодо інших суб'єктів, і в залежності від індивідуальних або типових ознак, які властиві суб'єктові, у праві відбиваються повнота правового становища особистості, його певна уніфікація або обмеження [7, с. 41].

На думку М.М. Рассолова, правовий статус – сукупність прав та свобод, обов'язків та відповідальності особистості, що встановлюють її правове становище у суспільстві. Правник наголошує, що державний службовець, суддя, військовослужбовець, студент, шановний громадянин – усе це правові статуси, які визначають правове становище конкретних осіб та характеризуються певним набором прав та свобод [8, с. 217]. В.І. Новосьолов пропонує розуміти правовий статус як всі ті юридичні якості, якими володіє громадянин та якими він користується [9, с. 249].

А.В. Панчишин охарактеризував правовий статус як складну категорію, якій притаманні системність, універсальність та комплексність. Правовий статус відіграє надзвичайно важливу роль в організації суспільних відносин, оскільки шляхом встановлення прав, обов'язків, а також гарантій їх реалізації, визначає основоположні принципи взаємодії суб'єктів правовідносин та визначає місце конкретного суб'єкта у суспільстві [10, с. 97].

Н.К. Шаптала та Г.В. Задорожня у своїх дослідженнях виходять з того, що у правовому статусі особи юридично закріплено становище особи як соціального суб'єкта у суспільстві, тобто це сукупність прав та обов'язків особи, які визначені та гарантовані Конституцією та законами України, іншими нормативно-правовими актами, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [11]. О.В. Мальком веде мову про правовий статус як про комплексну інтеграційну категорію, що відображає взаємовідносини

суб'єктів суспільних відносин, особи та суспільства, громадянина та держави, індивіда та колективу, а також інші соціальні зв'язки [12, с. 237]. В.М. Корельський та В.Д. Первалов розуміють правовий статус особистості як правове становище людини, що відображає її фактичний стан у взаємовідносинах з суспільством та державою [13, с. 503]. Т.В. Кашаніна тлумачить правовий статус як сукупність різних прав та обов'язків суб'єктів, закріплених нормами всіх галузей права [14, с. 128].

М.В. Кравчук вважає, що правовий статус доцільно розглядати як сукупність або систему всіх належних громадянину суб'єктивних юридичних прав, свобод та обов'язків, що визначають його правове становище у суспільстві, яке закріплене у чинному законодавстві та інших формах права [15, с. 86-87]. За Ю.С. Шемшученком та В.Д. Бабкіним, правовий статус – це сукупність прав та обов'язків, що визначають юридичний стан особи, державного органу чи міжнародної організації; комплексний показник становища певного прошарку, групи чи індивідів у соціальній системі, один з найважливіших параметрів соціальної стратифікації [16, с. 225].

М.В. Цвік пише, що правовий статус особи – це сукупність усіх прав, обов'язків та законних інтересів суб'єктів права. Автор наголошує, що правовий статус кожної особи є індивідуальним (наприклад, чоловік не може мати відпустки за пологами, а кожна людина має право на власне ім'я). Крім того, слід розрізняти конституційний та спеціальний статус громадян [17, с. 342]. З позиції О.Ф. Скакун, правовий статус особи являє собою систему закріплених у нормативно-правових актах та гарантованих державою прав, свобод, обов'язків, відповідальності, відповідно до яких індивід як суб'єкт права (тобто як такий, що має правосуб'єктність) координує своє поведінку у суспільстві [18, с. 377].

Ю.П. Битяк визначив правовий статус державних службовців як категорію сутність та зміст державно-службових відносин. Характер цих відносин, наголошує науковець, зумовлює соціально-правове положення їх учасників від моменту виникнення правовідносин, наділення та реалізації прав та обов'язків, гарантій службової діяльності, службової кар'єри, відповідальності до припинення державної служби. Через названі категорії розвивається правовий статус державних службовців. Зміна державно-службових відносин веде до зміни правового статусу державних службовців [19, с. 144]. В.О. Костюк пише, що правовий статус – це сукупність юридичних прав, свобод і обов'язків особи, які закріплені у чинному законодавстві та складають соціально-допустимі й необхідні потенційні можливості особи мати суб'єктивні права та обов'язки та реалізовувати їх у системі суспільних відносин [20, с. 100-101].

М.І. Іншин, проаналізувавши наукові погляди на зміст поняття правового статусу, зробив наступні висновки: «правовий статус складається з об'єктивних (законодавчо визначених) та суб'єктивних прав, свобод та обов'язків особи. Правовий статус особи може бути також обумовлений природними правами та обов'язками людини, які не закріплені у законодавстві, але входять до суб'єктивних прав та обов'язків особи. Правовий статус закріплює досягнутий рівень свободи особи, людини у суспільстві, виступає важливим засобом ефективного задоволення потреб та інтересів кожної людини, створення й використання умов для всебічного розвитку особи. Правовий статус служить юридичною основою та засобом підвищення соціальної активності, залучення кожного громадянина до активної діяльності по управлінню державними та суспільними справами, до розвитку економічного виробництва. Послідовна реалізація прав, свобод та обов'язків дає кожній особі засоби для пізнання закономірностей суспільного розвитку, для завоювання свободи. Права, свободи та обов'язки – це елементи правового статусу особи. Правовий статус особи виражає її соціальне становище, а також можливості для його розвитку. Закон від імені держави та громадянського суспільства виділяє найбільш суттєві соціальні можливості особи і закріплює їх у вигляді прав, свобод та обов'язків громадянина певної держави. Усі інші особи стосовно цієї держави виступають як іноземні громадяни та особи без громадянства, правовий статус яких має свої особливості» [21, с. 172-173]. Далі правник зазначає, що правовий статус державних службовців являє собою сукупність їх прав, обов'язків, обмежень, морально-правових вимог, заборон, гарантій, заходів соціально-правового захисту та юридичної відповідальності працівників за невиконання чи неналежне виконання своїх посадових обов'язків. Саме змістом статусу державного службовця слід вважати нормативно-встановлену складну, динамічну та диференційовану систему елементів, необхідних для якісного та ефективного виконання ним певних функціонально-посадових завдань. Ядром правового статусу державних службовців є його права та обов'язки. Права та обов'язки – основні елементи правового статусу державного службовця, а усі інші елементи є похідними від них, мають вторинний, другорядний характер [21, с. 180-182].

За висловом Ю.В. Ковбасюка, правовий статус державного службовця слід розглядати як комплекс його прав та обов'язків, установлених законодавством, колективним та трудовим договорами, актами державних органів та установ, які визначають його становище у системі державної служби [22, с. 25]. На думку В.Я. Малиновського, правовий статус державного службовця – правовий інститут, який складається із сукупності прав, обов'язків, свобод, обмежень, відповідальності, що встановлені законами та гарантовані авторитетом держави. Правовий статус визначається законами, іншими нормативно-правовими актами [23, с. 556].

У контексті нашого дослідження обов'язково слід вказати, що серед дослідників немає єдиної точки зору з приводу того, які саме елементи складають правовий статус, тим не менш, практично всі вони погоджуються з тим, що основу (ядро, серцевину) правового статусу будь-якого суб'єкта складають його права та обов'язки. Інші ж елементи правового статусу виконують роль допоміжних, супутніх щодо прав та обов'язків, однак їх значення при цьому не зменшується, адже вони виступають тими факторами, засобами, які забезпечують необхідні умови для нормальної (належної) реалізації суб'єктами права своїх прав, законних інтересів та обов'язків.

Специфіка правового статусу державного службовця як суб'єкта трудового права полягає у тому, що його основні права та обов'язки визначаються не лише Кодексом законів про працю України, але й спеціальним законодавством про державну службу. Так, відповідно до статті 2 зазначеного Кодексу державний службовець як будь-який інший працівник має право на: справедливу винагороду, не нижче встановленого державою мінімального розміру; відпочинок відповідно до законів про обмеження робочого дня та робочого тижня і про щорічні оплачувані відпустки; здорові та безпечні умови праці; об'єднання у професійні спілки та на вирішення колективних трудових конфліктів (спорів) у встановленому законом порядку; участь в управлінні підприємством, установою, організацією; матеріальне забезпечення у порядку соціального страхування у старості, а також у разі хвороби, повної або часткової втрати працездатності; матеріальну допомогу у разі безробіття; звернення до суду для вирішення трудових спорів незалежно від характеру виконуваної роботи або займаної посади, крім випадків, передбачених законодавством, та інші права, встановлені законодавством [24].

Щодо обов'язків працівника, то основні з них закріплені у статті 139 КзПП, в якій записано, що: працівники зобов'язані працювати чесно та сумлінно, своєчасно та точно виконувати розпорядження власника або уповноваженого ним органу, додержувати трудової та технологічної дисципліни, вимог нормативних актів про охорону праці, дбайливо ставитися до майна власника, з яким укладено трудовий договір [24].

На рівні закону «Про державну службу» трудові права та обов'язки державних службовців закріплені статтях 7 та 8. Звернемо увагу на те, що специфіка професії державних службовців обумовлює більш широке коло цих прав та обов'язків. У той же час, державні службовці, знову ж таки у силу специфіки їх діяльності, обмежені у можливості використання деяких прав належних працюючим. Зокрема йдеться про право на страйк, яке гарантується Конституцією України.

Так, у статті 44 Основного закону держави встановлено, що ті, хто працює, мають право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів. Порядок здійснення права на страйк встановлюється законом з урахуванням необхідності забезпечення національної безпеки, охорони здоров'я, прав та свобод інших людей. Ніхто не може бути примушений до участі або до неучасті у страйку [25]. Однак у Законі «Про державну службу» прямо встановлено, що державний службовець не має права організовувати та брати участь у страйках та агітації (крім випадку, передбаченого частиною четвертою цієї статті) [26]. Таке обмеження застосовується, насамперед, з метою забезпечення політичної неупередженості службовців, а також задля забезпечення нормального функціонування державних служб. Однак, на наше переконання, такий підхід є доволі спірним, оскільки держслужбовці як працівники позбавляються одного з потужних засобів відстоювання своїх трудових прав та захисту законних соціально-економічних інтересів. Тим більше, що у ряді високорозвинених зарубіжних країнах (Франція, Данія, Нідерланди) держслужбовцям за загальним правилом дане право гарантується. Обмежені у користуванні ним лише окремі групи державних службовців, припинення роботи яких може завдати значної шкоди інтересам суспільства і держави.

Висновки. Отже, спираючись на вище викладені наукові точки зору, можемо зробити висновок про те, що правовий статус являє собою комплексну правову категорію, змістом якої є сукупність, визначених нормами права, юридично-значущих властивостей та характеристик суб'єкта (права, обов'язки, відповідальність, завдань, функцій тощо), які у своїй сукупності визначають юридичне положення цього суб'єкта у державі та суспільстві у цілому, а також його

юридичне становище у межах тих чи інших правовідносин, учасником яких він є. Правовий статус є тим правовим засобом (інструментом), через який держава визначає юридичні можливості та обов'язки суб'єктів, належні їм гарантії та привілеї, встановлюючи тим самим міру їх свободи.

Залежно від того, нормами якої галузі права визначається статус особи, він може бути, конституційно-правовим, адміністративно-правовим, міжнародно-правовим та ін. Відповідно як суб'єкт трудового права державний службовець є носієм трудо-правового статусу, тобто сукупності передбачених нормами позитивного трудового права прав, обов'язків, гарантій, обмежень, а також інших, юридично-значущих властивостей, які характеризують рівень можливої та необхідної поведінки державного службовця як працівника та члена відповідного трудового колективу, відображають належні йому переваги та привілеї, необхідні для забезпечення нормального виконання ним своїх, обумовлених посадовим становищем, трудових функцій та обов'язків.

Список використаних джерел:

1. Решетнік А.Р. Адміністративно-правовий статус державних службовців в Україні / А.Р. Решетнік // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского ; Серия «Юридические науки». – Том 26 (65). – 2013. – № 2-2. – С. 213-217.
2. Витрук Н.В. Основы теории правового положения личности в социалистическом обществе / Н.В. Витрук. – М. : Наука, 1979. – 229 с.
3. Зайчук О.В. Теорія держави і права. Академічний курс: [підручник] / О.В. Зайчук, Н.М. Оніщенко. – Київ : Юрінком Інтер, 2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ebk.net.ua/Book/law/zaichuk_tdp/part2/402.htm.
4. Общая теория прав человека / Под общ. ред. Е.А. Лукашевой. – М. : НОРМА, 1996. – 509 с.
5. Проблемы общей теории права и государства : [учебник для вузов] / Под общ. ред. академика РАН, д.ю.и., проф. В.С. Нерсесянца. – М. : Норма, 2004. – С. 832.
6. Сырых В.М. Теория государства и права : [учебник] / В.М. Сырых. – М. : Юстицинформ, 2001. – 592 с.
7. Гусарев С.Д. Теоретичні аспекти забезпечення правового статусу особистості в Україні / С.Д. Гусарев // Науковий вісник Дніпропетр. юридичного ін-ту МВС України. – 2000. – № 1. – С. 38-43.
8. Теория государства и права : [учебник для вузов] / Под ред. М.М. Рассолова, В.О. Лучина, Б.С. Эбзеева. – М. : ЮНИТИ ДАНА, Закон и право, 2001. – 640 с.
9. Новоселов В.И. Два понятия правового положения граждан в СССР / В.И. Новоселов // Правопорядок и правовой статус личности в развитом социалистическом обществе в свете Конституции СССР 1977 года (вопросы теории государства и права). – Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 1980. – С. 249-254.
10. Панчишин А.В. Поняття, ознаки та структура категорії «правовий статус» / А.В. Панчишин // Журнал «Часопис КУП», № 2, 2010. – С. 97.
11. Конституційне право України : [навч. посіб.] / Н.К. Шапгала, Г.В. Задорожня. – Дніпропетровськ : ЛізуновПрес, 2012. – 472 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1566021246876/pravo/osnovi_pravovogo_statusu_osobi_gromadyanina.
12. Теория государства и права. Курс лекций / Под ред. Н.И. Матузова и А.В. Малько. – М. : Юристъ, 1997. – 672 с.
13. Теория государства и права / Под ред. В.М. Корельского и В.Д. Первалова. – М. : НОРМА-ИНФРА, 1998. – 570 с.
14. Кашанина Т.В. Основы российского права : [учебник для вузов] / Т.В. Кашанина, А.В. Кашанин. – 2-е изд., изм. и доп. – М. : НОРМА, 2001. – 800 с.
15. Кравчук М.В. Теорія держави і права. Проблеми теорії держави і права : [навч. посіб.] / М.В. Кравчук. – 3-тє вид., змін. й доп. – Тернопіль : Карт-бланш, 2002. – 247 с.
16. Політичний енциклопедичний словник : [навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів] / Упорядники В.П. Горбатенко, А.Г. Саприкін ; за ред. Ю.С. Шемчушенка, В.Д. Бабкіна. – К. : Генеза, 1997. – 400 с.
17. Загальна теорія держави і права : [підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів] / [М.В. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Богачова та ін.] ; за ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченка, О.В. Петришина. – Харків : Право, 2002. – 432 с.
18. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник / Пер. з рос. – Харків : Консум, 2001. – 656 с.
19. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади : [монографія] / Ю.П. Битяк. – Х. : Право, 2005. – 304 с.

20. Костюк С.А. Теория права : [курс лекций] / С.А. Костюк. – К. : Вентурі, 1996. – 208 с.
21. Іншин М.І. Проблеми правового регулювання праці державних службовців України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05 / М.І. Іншин ; Харківський національний ун-т внутрішніх справ. – Х., 2005. – 452 с.
22. Державна служба : [підручник] : у 2 т. / [редкол.: Ю.В. Ковбасюк (голова), О.Ю. Оболенський (заст. голови), С.М. Серьогін (заст. голови) та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президенті України – К. ; Одеса : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 348 с.
23. Енциклопедичний словник з державного управління / [уклад. : Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.] ; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трошинського, Ю.П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2010. – 820 с.
24. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08/print1333554000261838>.
25. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
26. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст. 43.

УДК 342.9

КАРАБІН Т.О.

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ФОРМ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ

Стаття присвячена особливостям організації органів місцевої публічної влади в Україні у контексті адміністративної реформи. Досліджуються питання інституційних основ організації публічної влади базового та проміжного рівня. Викладаються сучасні проблеми розподілу повноважень органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади.

Ключові слова: *місцева публічна влада, органи виконавчої влади, адміністративна реформа, децентралізація, делегування повноважень, базовий рівень, проміжний рівень.*

Статья посвящена особенностям организации органов местной публичной власти в Украине в контексте административной реформы. Исследуются вопросы институциональных основ организации публичной власти базового и промежуточного уровня. Излагаются современные проблемы распределения полномочий органов местного самоуправления и местных органов исполнительной власти.

Ключевые слова: *местная публичная власть, органы исполнительной власти, административная реформа, децентрализация, делегирование полномочий, базовый уровень, промежуточный уровень.*

This article is devoted to the peculiarities of the local public administration in Ukraine in the context of administrative reforms. The problems of the institutional framework of public administration basic and intermediate level are raised. The current problems of the division of powers of local governments and local authorities are presented.

Key words: *local public authorities, executive agencies, administrative reform, decentralization, delegation of authority, basic level, intermediate level.*

© КАРАБІН Т.О. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права юридичного факультету (Ужгородський національний університет)